

โครงสร้างการบริหารการจัดการสื่อสมัยใหม่

เกศินี บัวดีศ*

ความนำ

ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจเสียก่อนว่า การบริหารหรือการจัดการนั้นมีความหมายใกล้เคียงกับการบริหารหรือการจัดการต้องมีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน การทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวังไว้ซึ่งในแนวทางการบริหารการจัดการที่ดี บางครั้งผลที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จ ในการทำงานแต่ละส่วนคือตัวชี้วัดความสำเร็จที่เกิดขึ้น บางครั้งเราอาจเรียกว่า เป้าหมาย (Goal) สื่อเก่าเกิดขึ้นจากการพัฒนาของเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ สื่อ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ทั้งที่เป็นสื่อดั้งเดิม และสื่อใหม่ คือ การรวมตัวของสื่อมวลชนเดิมอันได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต เป็น เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย ง่ายต่อการคิดในส่วนของการบริหารหรือการจัดการในโครงสร้างการบริหารการจัดการที่ดี เพราะในการพัฒนาสามารถที่จะเข้าถึงสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวความคิดการบริหาร

การบริหารจัดการหมายถึงกระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกันโดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ (Certo, 2000, p.555) หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหาร-การจัดการมีความหมายแตกต่างกันเล็กน้อย โดยการบริหารจะสนใจและสัมพันธ์กับการกำหนดนโยบายไปลงมือปฏิบัติ นักวิชาการบางท่านให้ความเห็นว่าการบริหารใช้ในภาครัฐกันเล็กน้อย โดยการบริหารจะสนใจและสัมพันธ์กับการกำหนดนโยบายไปลงมือปฏิบัติ นักวิชาการบางท่านให้ความเห็นว่าการบริหารใช้ในภาครัฐ ส่วนการจัดการใช้ในภาคเอกชน อย่างไรก็ตามในตำราหรือหนังสือส่วนใหญ่ทั้ง 2 คำนี้มีความหมายไม่แตกต่างกัน สามารถใช้แทนกันได้และเป็นที่ยอมรับ การบริหารบางครั้งเรียกว่าการจัดการซึ่งหมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใดๆ ของหน่วยงานของรัฐและ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึงของหน่วยงานและ/หรือ

* เกศินี บัวดีศ : อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จ.นครราชสีมา

บุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคนสิ่งของ หน่วยงาน ครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น แทนกันได้และเป็นที่ยอมรับการบริหารบางครั้งเรียกว่า การบริหารจัดการซึ่งหมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใดๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึงของหน่วยงาน และ/หรือบุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคนสิ่งของและหน่วยงานครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น

- Policy : การบริหารนโยบาย
- Authority : การบริหารอำนาจหน้าที่
- Morality : การบริหารคุณธรรม
- Society : การบริหารเกี่ยวกับสังคม
- Planning : การวางแผน
- Organizing : การจัดองค์การ
- Staffing : บริหารทรัพยากรมนุษย์
- Directing: การอำนวยการ
- Coordinating: การประสานงาน
- Reporting: การรายงาน
- Budgeting : งบประมาณ

การนำ ‘กระบวนการบริหาร’ หรือ ‘ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร’ ที่เรียกว่า แพมส์-โพสคอร์บ (PAMS-POSDCoRB) แต่ละตัวมาเป็นแนวทางในการให้ความหมายและให้คำนิยามที่แตกต่างกัน

โครงสร้างการบริหารสื่อสมัยใหม่

ในสภาพสังคมปัจจุบันแนวทางการใช้สื่อ สื่อกับเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีความทันสมัยใหม่ และความหลากหลายที่ลงตัว ซึ่งในความหลากหลายและการนำมาใช้ในการทำงานนั้น มีความแตกต่างกันระหว่างความเป็นสื่อเก่ากับสื่อใหม่ การเข้าถึงสื่อใหม่ อาจเป็นแนวทางรูปแบบแพร่ข่าวสารอย่างรวดเร็ว และกระจายข่าวสารอย่างรวดเร็ว ข้อดีอย่าง

หนึ่งของสื่อใหม่การนำเสนอข้อมูลหรือการส่งข่าวสารยิ่งรวดเร็วมากขึ้น สื่อสารที่เกิดขึ้นจากการผสมผสานเทคโนโลยีการสื่อสารกับสื่อทำให้เกิดสื่อสมัยใหม่ขึ้นส่วนความเป็นสื่อเก่ายังมีการนำมาใช้ในการทำงานค่อนข้างหลากหลาย และพฤติกรรมการสื่อสาร และสื่อทางเลือก เป็นสื่อที่ปรากฏทำให้เกิดความหลากหลายในพฤติกรรมนั้นแตกต่างกัน ดังนั้นความเป็นสื่อเก่าและสื่อใหม่เป็นสื่อทางเลือกใหม่ให้กับบุคคลที่ต้องการนำมาใช้งาน ค่อนข้างมีความหลากหลายและเปลี่ยนแปลงตามกระแสความทันสมัย บทบาทอย่างหนึ่งของการสื่อสารที่สำคัญคือ สื่อทางเลือกเป็นตัวกำหนดทางเลือกใหม่ๆ ที่ทำให้การสื่อสารก้าวข้ามความทันสมัยที่มีการพัฒนาไม่หยุดยั้งในสังคมออนไลน์ การพัฒนาของเทคโนโลยีของสื่อจากสื่อเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร ภาพยนตร์ และสิ่งที่เกิดจากการหลอมรวมสื่อ (Convergence Media) เกิดขึ้นจาก 3 ประเภทของสื่อ

เทคโนโลยีการแพร่ภาพ Broadcast and Motion Picture Technology
เทคโนโลยีการพิมพ์ Print and Publishing Technology
เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ Computer Technology

จากสื่อเก่ากลายเป็นสื่อใหม่ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งสื่อและพฤติกรรมที่ปรับเปลี่ยนให้บุคคลนั้นก้าวเข้าสู่ความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีหลักเกี่ยวกับหน้าที่ของหัวหน้าฝ่ายบริหาร (chief executive) มีหน้าที่บทบาทหน้าที่ทางการ

บริหารอยู่ 7 ประการเรียกว่า **POSDCORB** ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- **Planning** : การวางแผนหมายถึงการกำหนดเป้าหมายขององค์การว่าควรทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อะไร และจะดำเนินการอย่างไร
- **Organizing** : การจัดองค์การหมายถึงการจัดตั้งโครงสร้างอำนาจอย่างเป็นทางการภายในองค์การเพื่อประสานงานหน่วยงานย่อยต่างๆ ให้สามารถบรรลุเป้าหมาย
- **Directing** : การสั่งการหมายถึงการที่หัวหน้าฝ่ายบริหารมีหน้าที่ต้องตัดสินใจโดยพยายามนำเอาการตัดสินใจดังกล่าวมาเปลี่ยนเป็นคำสั่งและคำแนะนำนอกจากนี้ ยังหมายถึงการที่หัวหน้าฝ่ายบริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำขององค์การ
- **Staffing** : การบรรจุหมายถึงหน้าที่ด้านบริหารงานบุคคลเพื่อฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และจัดเตรียมบรรยากาศในการทำงานที่ดีที่สุดไว้
- **Co-ordinating** : การประสานงานหมายถึง หน้าที่สำคัญต่างๆ ในการประสานส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน
- **Reporting** : การรายงานความเคลื่อนไหวต่างๆ ในองค์การให้ทุกฝ่ายทราบ ทั้งนี้อาจใช้วิธีการต่างๆ เช่น การวิจัย และการตรวจสอบ
- **Budgeting** : งบประมาณหมายถึงหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณในรูปแบบของการวางแผนและการควบคุมด้านการเงินการบัญชี

ในการนำโครงสร้างการบริหารการจัดการสื่อสมัยใหม่ทั้งนี้ผู้เขียนขอแนะนำเสนอ แนวความคิด POLC เป็นกระบวนการในโครงสร้างการบริหารการจัดการสื่อสมัยใหม่

(1) การวางแผน(Planning)

การบริหารการจัดการเรื่อง การวางระบบในการสร้างweb site

- ผู้ใช้ (ผู้ดูแลระบบ ฐานข้อมูลเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเขียนโปรแกรม)
- ผู้บริการ (ผู้เข้าใช้งาน ต้องมีการสมัครสมาชิกพร้อมบัตรผ่านในการใช้งานแต่ละครั้ง
- การประเมินผล-การประเมินการใช้งาน,ข้อมูลเหมาะสมหรือไม่,สำหรับคำติชมจากหน้าweb

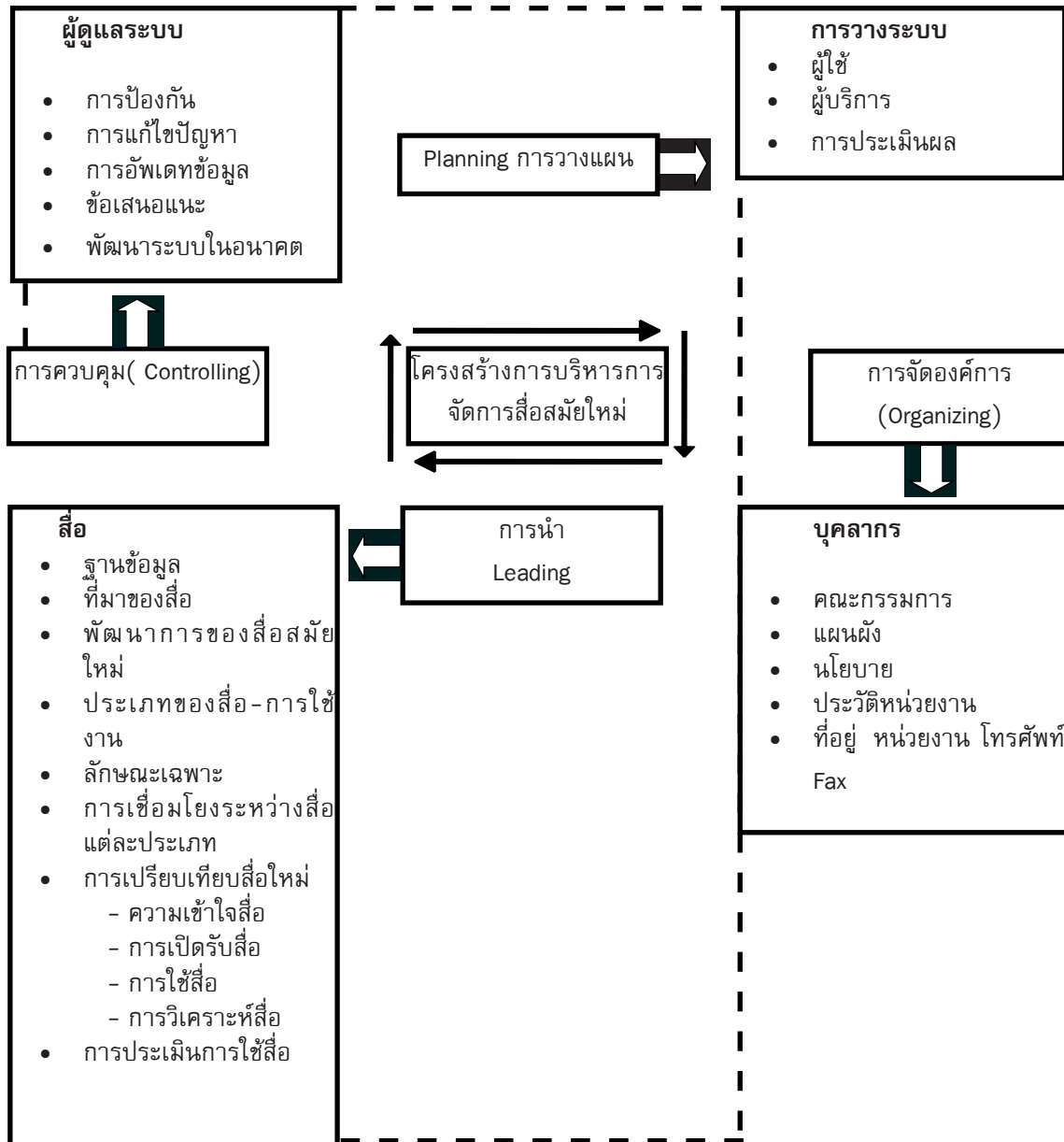
(2) การจัดองค์การ (Organizing)

ศาสตราจารย์สมพงษ์ เกษมสินให้ความหมายของการจัดองค์การคือกระบวนการที่ดำเนินการ เพื่อความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่สามารถทำให้การดำเนินงานขององค์การที่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ธงชัย สันติวงษ์ ให้ความหมายการจัดองค์การหมายถึงความพยายามของผู้บริหารที่จะมีหนทางสำหรับการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามแผนงานที่วางไว้

สมคิด บางโม ให้ความหมายว่า การจัดองค์การหมายถึง การจัดแบ่งองค์การออกเป็นหน่วยงานต่างๆ ให้ครบคุณภาพกิจและหน้าที่ขององค์การพร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์การย่อยไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหารให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

หลัก POSDCORB ของ Luther H. Gulick และ Lyndall Urwick

สำหรับโครงสร้างการบริหารการจัดการสื่อสมัยใหม่
จากแนวความคิดเรื่องการบริหารการจัดการผ่านสื่อ
<http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=2064.0>

เกณีนี บัณฑิตให้แนวความคิดในการกำหนดรูปแบบโครงสร้างขององค์การ (Organization structure) 3 รูปแบบคือ

- แบ่งโครงสร้างขององค์การตามลักษณะงานหลัก(Line-organization) มีหน่วยงานขององค์การเป็นหลักมีฝ่ายช่วยหรือเจ้าหน้าที่รวมอยู่ในหน่วยงานนั้น โครงสร้างนี้เหมาะกับธุรกิจขนาดเล็ก
- แบ่งโครงสร้างขององค์การตามลักษณะหน่วยงานหลักและหน่วยงานช่วย (Line-organization) และหน่วยงานที่ปรึกษาหรือหน่วยงานช่วย (Staff-organization) มีหน่วยงานหลัก และหน่วยงานอื่นๆแยกออกมา
ข้อดี : มีหน่วยงานที่ปรึกษา
ข้อเสีย : การติดต่อสื่อสารมีความล่าช้า เพราะต้องผ่านหลายหน่วยงาน

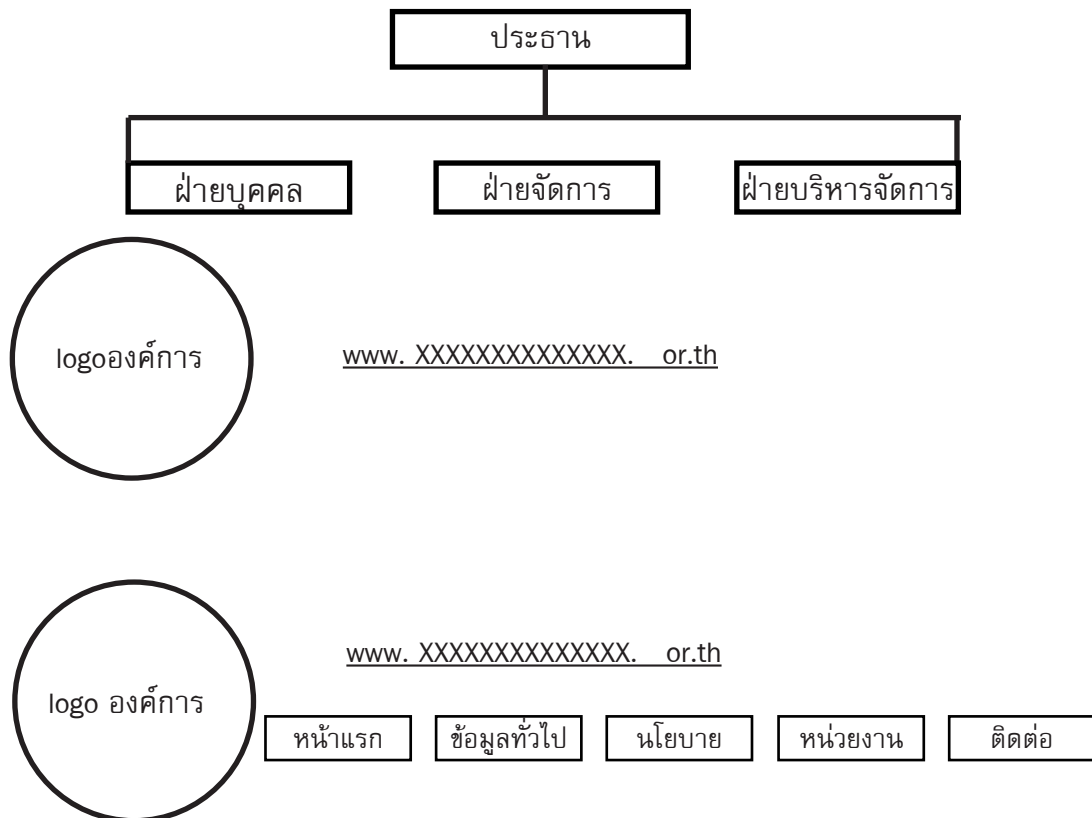
- แบ่งโครงสร้างองค์การตามภารกิจเฉพาะ (Functional organization) แบบนี้คล้ายอันแรกคือแต่ละหน่วยงานจะมีเจ้าหน้าที่ในฝ่ายต่างๆ ครบแต่เน้นตามภารกิจของงานที่ทำตามหน้าที่

(3) การนำ (Leading) สื่อ-ฐานข้อมูลที่มาของสื่อ

- พัฒนาการของสื่อสมัยใหม่
- ประเภทของสื่อการใช้งานลักษณะเฉพาะ
- การเชื่อมโยงระหว่างสื่อแต่ละประเภท
- การเปรียบเทียบสื่อใหม่

ความเข้าใจสื่อ

- การเปิดรับสื่อ
- การใช้สื่อ
- การวิเคราะห์สื่อ
- การประเมินการใช้สื่อ

เอกสารอ้างอิง

- “หลัก POSDCORB ของ Luther H. Gulick และ Lyndall Urwick (Online) .<http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=2064.0>. (19 May 2011)
 - จากบทนำ สัมมนาวิชาการ นวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน บทความ อ.เกศินี บัวดีศ เรื่อง ก้าวข้ามสื่อ ทางเลือกสื่อใหม่กับสื่อเก่า” ณ Convention Hall สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพฯ เมื่อ 19 ก.ค.2554
 - ศาสตราจารย์ สมพงษ์ เกษมลีน . การจัดการองค์การ .พิมพ์ครั้งแรก 2542. สำนักพิมพ์ อมรการพิมพ์.กรุงเทพฯ
-